

Magyarországi Német Önkormányzatok Napja

Gálaest a Kongresszusi Központban

Tizenötödik alkalommal került sor a hagyományos Gálaestre, melyet mindig az újjév második szombatján – ezúttal január 8-án – szervez a Magyarországi Németek Önkormányzata. Az ünnepen **Navracsics Tibor** miniszterelnök helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter köszöntötte az októberben megválasztott képviselőket, kívánt sok sikert munkájukhoz.

Koch Valéria díjban részesültek: Lehmann Mirjam, Manz Ingrid, Tillmann Kinga és Pócsik Viktor. Majd Heinek Ottó átadta a hazai németek legmagasabb kitüntetését „Ehrenadel in Gold” (Arany Kitűző Díj) Bauer Máriának, Heilig Ferencnek és Dr. Fehérvári Józsefnek. (A velük készült riportokat az átadást követően közreadjuk.)

Fergeteges sikerű gála-műsor következett, villányi, paksi fúvósokkal, bólyi és csolnoki kórusok fellépésével, a bonyhádi Gyermektáncsoport és a mecseknádasdi táncosok közreműködésével, akik Schram Antal koreográfus lakodalmasát mutatták be.

Bajtai László felvételei

A csolnoki Wagenhoffer asszonykórus

Koch Valéria díjasok

Mecseknádasdi lakodalom

Bauer Mária

Somberek, Bár és Kaposvár – Bauer Máriának mindhárom település az otthonát jelenti. A nyolcvannégy esztendő, talpraesett nyugdíjas asszony elsősorban ugyan gyűjtőmunkája elismeréseként nyerte el a német kisebbség legmagasabb díját, de történeteket és verseket ír. Számos egyesületben is tevékenykedik.

– Milyen érzés, ezzel a kitüntetéssel a kezében a színpadon állni?

– Hogy ezt megéltem... Nem is tudom szavakba önteni az örömet. Mindenképpen megerősít a céltudatomban, hogy folytassam a munkát, a korom ellenére is. Azt, amit tudok, itt szeretném hagyni a jövő nemzedék számára, a gyerekeknek, hogy ne vesszen kárba.

– Mire a legbüszkébb?

– A legnagyobb boldogság az életemben, amit köszönök a Jóistennek, hogy az anyanyelvemet így meg tudtam őrizni. Míg élek ezt a nyelvet adom tovább, most éppen Kaposváron. Minden hétfőn iskolás gyerekek jönnek hozzám, a múzeumszobába. Arról kérdegetnek, hogyan éltünk régen – a neveltetésünkről, a hagyományokról – és nagyokat csodálkoznak. Hiszen nekünk is szép gyermekkorunk volt, annak ellenére, hogy nem volt televízió és rádió. A nagymama mindig mesélt, ezeket a történeteket máig megjegyeztem. Én meséltem, és mesélem tovább, sok mindent már le is jegyeztem.

– Mi mindent?

– Történeteket, melyeket a nagyszüleim és a dédszüleim meséltek. Az édesanyámat korán elvesztettem, így ők neveltek. Sokat meséltek és énekeltek nekem. Nagyon sok olyan dalt tudok még a nagymamámtól, amelyet soha nem láttam lejegyezve. Ezeket még mind le szeretném írni. Tagja vagyok a Kaposvári Kórusnak, amellyel énekeljük is ezeket a dalokat. Nem mindig könnyű, hiszen ott a legtöbben, bár német ősöktől származnak, már nem tudnak németül. Most újra szeretnék megtanulni. Igazából sohasem érek rá, mert folyamatosan dolgozom valamin, mindig talpon vagyok.

– Mivel ösztönzi a Kaposváriakat?

– Nagyon szívesen vesznek részt mindenben, még ha nem is tudnak németül. Sokszor lefordítom nekik például a dalok jelentését. Annyira szeretetreméltóak, mintha mind a gyermekeim lennének.

– Bárról vagy Somberekről mesél többet?

– Mindkettőről, hét évig éltem Bárban, utána kerültem Somberekre, ott jártam iskolába, ahol majdnem mindent németül tanultunk.

– A díjat népviseletben vette át. Melyik faluból származik ez a gyönyörű ruha?

– Ez somberekre viselet, huszonhat éves koromig ezt hordtam, utána öltöttem át, de természetesen még minden darabját őrzöm a viseletnek.

– Kaposváron is hordja ezt a népviseletet?

– Természetesen! Ha fellépni megyünk, akkor mindig. Az összes kórustagnak én magam varrtam egy-egy illet. Így lépünk a színpadra.

Heilig Ferenc

A magyarországi németek legmagasabb elismerése, az Arany Kitűző Díj kitüntetettje, Heilig Ferenc tótvázsonyi német családból származik. Az ottani német énekkar megalapítója, a veszprémi német klub ötletgazdája, számos kulturális csoport támogatója. Több évig igazgatta a német országos önkormányzat veszprémi regionális irodáját, s jelenleg a Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsának elnöke...

– A magyarországi német közösséghez tartozom, tulajdonképpen a családomtól kaptam a kitüntetést. Különös érzés, ha az embert és munkáját a saját közössége ismeri el. Büszke vagyok arra, hogy a díjat olyan személyiségekkel együtt kaptam meg, mint Bauer Mária és Fehérvári József. Még nem is fogtam fel teljesen ezt az egészet, át kell gondolnom, de nagyon örülök.

– Miből merített erőt, késztetést ahhoz a sokoldalú és sokszor nehéz munkához, amit az évek során végzett?

– A Jóisten és a családom egy olyan tulajdonsággal ruházott fel, amely csak az évek múltával tudatosult bennem. Ez pedig az, hogy hallgassak mások szavára, tanácsaira. Annyi jó és hozzáértő ember van, oly sok remek ötlet! Ezeket meg kell hallgatni. Szerencsém is volt, mert nagyon sok kiváló szakemberrel dolgozhattam együtt. Nekem annyi volt a részem, hogy az ötleteiket, tanácsaikat megfogadtam, összegyűjtöttem és megszerveztem az eseményeket. A zenekarok esetében például az volt a feladat, hogy hagyjam érvényesülni a remek zenészeket. Persze ez sem volt könnyű és még sok teendő áll előttünk.

– Ön érzelmekkel teli emberként ismeretes, aki nagyon tud lelkesedni bizonyos dolgokért. Sok hangversenyen, kulturális eseményen, egy-egy szép előadás láttán, örömkönnnyek jelentek meg a szemében. Mi volt a legszebb pillanat, amire szívesen emlékszik?

– Huh, ez nehéz kérdés. Talán az „Idős zenészek találkozója” az, ami mindig meghatott. Nagyon sok barátságra tettem szert és olyan sok bölcs és jó emberrel találkoztam ezeken a fesztiválokon, akiktől igen sokat tanulhattam. Sajnos sok barátom már

nem lehet itt közülük. Nagyon jó érzés volt ezeknek az idős embereknek néhány csodálatos órát szerezni... Igazán nehéz egy eseményt kiemelni a sok közül. Remélem, a jövőben is képes leszek még sok emlékezetes rendezvényt szervezni.

– *Ha már a jövőbeni terveket szóba hozta... Nem úgy ismerem, hogy most, nyugdíjasként, a kitüntetés után hátradőlne otthon a fotelben.*

– Szerencsére a kulturális csoportok országos tanácsa sok munkát ró rám, amit szeretek. Folytatjuk a már meglévő programjainkat, de új terveim is vannak. Tizenöt éves évfordulóját ünnepli az Országos Tanács. Szeretnénk a fiatalokra nagyobb figyelmet fordítani, ezért létrehoztunk a tanácsban egy erre a korosztályra szakosodott szekciót. Be kell vonni őket a munkába, meg kell teremtenünk az utánpótlást. Van dolgunk bőségesen.

Dr. Fehérvári József

A Budapest III. kerületében, Óbudán élő dr. Fehérvári József évtizedeken át a magyarországi németek kultúrája, hagyományai és anyanyelve megőrzéséért dolgozott. A német kisebbségi önkormányzat és helyi egyesületek tevékeny tagja. Nagyon szeret énekelni, számos rendezvényt szervezett, könyvek és előadások is fűződnek a nevéhez.

– A fővárosban mindig nehezebb, a nagyvárosokban már asszimilálódtak a német származásúak. Nem könnyű azon kevesek mozgatása, akik még megmaradtak. Főként egy olyan városrészben, mint Óbuda, amely tiszta német múltta tekint vissza, a második világháborúig szinte teljesen német nyelvű volt. Itt élesztettük újra a kultúrát. Egyesületet alapítottunk, Braunhaxler névvel. Ma már erőteljes a közösségi élet, de persze nem olyan, mint amilyen régen volt. Egyébként a szülőfalumban, Szigetcsépen is aktív vagyok.

– *Hogyan látja a jövőt?*

– A fiatalok nevelését folytatni kell. Ahhoz, hogy egy bizonyos identitásra szert tegyenek, mindent meg kell mutatni nekik. El kell vinni például a temetőbe őket, és meg kell mutatni nekik, hogy ez a nagymama és a nagypapa sírja. El kell beszélni az emlékművek, emléktáblák jelentését is, hogy megismerjék, megtalálják a gyökereiket. Az érdeklődés megvan a fiatalságban. Persze abban is segítenünk kell őket, hogy felépítsenek egy egzisztenciát. Ez a fő cél: az egyetem, a képzések, a jó szakmák elsajátítása. Ezzel párhuzamosan kell a lelküket is megszólítani, s ha sikerül, akkor fennmarad a német kisebbség. A fővárosban ez számos rendezvényen keresztül működik. Összehívjuk az embereket, zenés szórakozást, érdekes előadásokat biztosítunk nekik, amelyek megérintik őket. Ott mindig sok a látogató. Érdeklő őket az ősök élete, erről szívesen beszélgetnek is. A jövőről nehéz szólni, hiszen a fővárosban, ahol a kulturális és szabadidős lehetőségek ilyen széleskörűek, nem könnyű valamivel megfogni az embereket.

– *Hogyan szeretné folytatni a munkáját?*

– Még énekelek, de lassan visszavonulok az aktív munkától. Kényszerűségből, rossz egészségi állapotom miatt teszem, ezért hosszú távra nem nagyon tervezek. Persze szeretnék a barátaimhoz, Görcsönydobokára, Mohácsra, Mőzsre, Mecseknádasdra, az ottani svábokhoz még elutazni.

– *Sikerült méltó utódot találnia, akire nyugodt szívvel bízna mindazt, amit elkezdett?*

– Igen, nagyon jó utódot sikerült találni, Neubrandt Olga pontosan ott folytatja, ahol én abbahagytam. Különösen örülök annak, hogy a szülőfalumban Szigetcsépen e nagyon jó táncsoport és kórus működik. Szinte az egész falu életét szervezik. Az én fiatalságom idején ez sajnos még nem létezett. Arra, hogy mi, németek ismét megmutatjuk magunkat s a kultúránkat, nagyon büszke vagyok.

krz

